

فرهنگ سازمانی و نقش آن در مدیریت دانش

تألیف:

دکتر فرهنگ صفائی

ناصر نبوی زاده

انتشارات آذنهان

۱۳۹۶

سرشناسه	: قشقائی، زهرا، ۱۳۵۰ -
عنوان و نام پدیدآور	: فرهنگ سازمانی و نقش آن در مدیریت دانش / تالیف زهرا قشقائی، ناصر شریفی نژاد.
مشخصات نشر	: تهران: راز نهان، ۱۳۹۶.
مشخصات ظاهری	: ۱۳۶ ص.
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۴۴۸-۲۲۲-۶
وضعیت فهرست نویسی	: فیبا
یادداشت	: کتابنامه.
موضوع	: فرهنگ سازمانی
موضوع	: Corporate culture
موضوع	: مدیریت دانش
موضوع	: Knowledge management
شناسه افزوده	: شریفی نژاد، ناصر، ۱۳۴۵ -
رده بندی کنگره	: ۱۳۹۶ ق/ش ۵۸/۷ HD
رده بندی دیویی	: ۶۵۸.۰۶
شماره کتابشناسی ملی	: ۴۷ ۱۸۲۱

آدرس: میدان انقلاب، اماکن جوانان زاده جنوبی، کوچه دانشور، پلاک ۱۲، واحد ۲ شماره تماس: ۰۲۱۶۶۹۰۱۸۴۱ - ۰۹۱۲۲۳۳۰۲۶۹ آدرس الکترونیکی: raznahanbook@gmail.com آدرس سایت: www.raznahanbook.com	

عنوان کتاب	..... فرهنگ سازمانی و نقش آن در مدیریت دانش
مؤلف	..... زهرا قشقائی، ناصر شریفی نژاد
صفحه آرا	..... رضا کاوه
طراح جلد	..... رضا کاوه
ناشر	..... راز نهان
شمارگان	..... ۳۰۰۰ نسخه
نوبت چاپ	..... اول ۱۳۹۶
قیمت	..... ۱۱۷۰۰ تومان
ISBN: 978-600-448-222-6	

سخن مؤلفان

سپاس خداوند منان را که توفیق عنایت فرمود تا تألیف و گردآوری کتاب "فرهنگ سازمانی و نقش آن در مدیریت دانش" را به پایان برسانیم و در اختیار اساتید و دانشجویان رشته‌های علوم تربیتی، روانشناسی، مدیریت و سایر دانشجویان علاقه‌مند در دیگر رشته‌ها و بالاخص کسانی که در مدارس، دانشگاه‌ها و آموزش عالی به دانش‌آموزان و دانشجویان سر و کار دارند قرار دهیم. کتاب حاضر به نحوی تدوین شده تا خواننده پس از مطالعه، درباره فرهنگ سازمانی، کاربرد و فواید آن در سازمان‌های آموزشی، نقش آن در مدیریت دانش، روش‌های استفاده بهینه از مدیریت دانش، اطلاعاتی در سطح پایه به‌دست آورد. آنچه که مؤلفان را به این داشت تا به تألیف و گردآوری این کتاب بپردازند، کمک به دانشجویان رشته‌های علوم تربیتی به منظور نوشتن پایان‌نامه می‌باشد. کتاب پیش روی، اثر گرانقدری است که بصورت سهل و روان و با رویکردی کاملاً کاربردی و با شرح جزئیات کامل به بررسی موضوعات فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش می‌پردازد. البته در این کتاب علاوه بر تشریح کامل این دو مؤلفه به پیشینه پژوهش‌های مرتبط با فرهنگ سازمانی و مدیریت دانش، نیز اشاره شده است. امید است استفاده از مطالب این کتاب به دانشجویان عزیز جهت ارتقای سطح کیفی پایان‌نامه‌هایشان کمک کند.

در پایان، از همه عزیزانی که در گردآوری این کار به ما یاری رسانیدند، تشکر می‌کنیم. بی‌شک در تألیف کتاب نهایت دقت به عمل آمده تا ضمن رعایت امانتداری، متنی روشن و ساده ارائه گردد، ولی بهر حال نمی‌تواند خالی از عیب و نقص باشد، لذا از کلیه اساتید، دانشجویان و پژوهشگران استدعا داریم، ما را از انتقادات سازنده خود جهت رفع اشکالات موجود در کتاب برای چاپ بعدی محروم نسازند.

فهرست مطالب

۱۱	بخش اول: فرهنگ سازمانی
۱۲	مقدمه
۱۳	تعاریف فرهنگ و فرهنگی سازمانی
۱۳	فرهنگ چیست؟
۱۵	ویژگی های بنیادی فرهنگ
۱۵	تاریخچه فرهنگ سازمانی
۱۶	فرهنگ سازمانی
۱۹	اهمیت شناخت فرهنگ سازمانی
۲۰	آیا سازمان ها فرهنگ یکسانی دارند؟
۲۱	نحوه شکل گیری و تداوم فرهنگ سازمانی
۲۵	سطوح فرهنگ سازمانی
۲۸	نقش و کارکردهای فرهنگ سازمان
۲۹	فرآیند مدیریت فرهنگ سازمانی
۳۱	ویژگی ها و تقسیم بندی انواع فرهنگ سازمانی
۳۲	ویژگی های فرهنگ سازمانی از نظر آندرو دوبراین
۳۳	ویژگی های فرهنگ سازمانی از نظر ادگار شاین
۳۴	ویژگی های فرهنگ سازمانی از نظر گرین برگ و بارون
۳۵	ویژگی های فرهنگ سازمانی از نظر هریس و هارتمن
۳۶	تقسیم بندی انواع فرهنگ سازمانی
۳۶	دسته بندی رابرت کویین و مایکل مک گارت

۳۸	دیدگاه جفری سانن فلد
۳۹	دیدگاه چارلز هندی
۴۰	دیدگاه کامرون و کوئین
۴۱	مدل ها، ابعاد و الگوهای فرهنگ سازمانی
۴۱	مدل فرهنگ سازمانی
۴۳	مدل نیم رخ فرهنگ سازمانی
۴۴	مدل سلامت فرهنگی
۴۶	مدل دنیسون
۵۰	ابعاد فرهنگ سازمانی
۵۱	الگوی ساخت و بررسی فرهنگ سازمانی
۵۱	الگوی (AGIL) پاسونز
۵۳	الگوی ویلیام اوش
۵۴	الگوی «لیت ویز» و «است بنگر»
۵۵	الگوی مبتنی بر هفت شرکت مشاوره ای مکنزی
۵۵	الگوی کرت لوین
۵۶	الگوی پیترز و واترمن
۵۷	مطالعات هافستد
۵۸	مطالعات لامرز و هیکسن
۵۸	دیدگاه بارون و والترز
۵۹	عوامل مؤثر بر فضای فرهنگی یک سازمان
۶۱	فرهنگ سازمانی و کارآفرینی سازمانی
۷۰	خلاصه فصل
۷۳	بخش دوم: مدیریت دانش
۷۴	تاریخچه مدیریت دانش
۷۶	تعریف دانش
۸۰	انواع دانش
۸۰	سلسله مراتب دانش
۸۱	مدیریت دانش
۸۲	تعاریف مدیریت دانش
۸۵	الگوی عمومی دانش

۸۶	اهمیت بکارگیری مدیریت دانش
۹۰	منابع مدیریت دانش
۹۱	اصول مدیریت دانش
۹۲	اهداف مدیریت دانش
۹۳	عوامل حیاتی موفقیت برای اجرای سیستم‌های مدیریت دانش
۹۴	عوامل اثر گذار بر مدیریت دانش
۹۵	فرآیند اصلی مدیریت دانش
۹۷	بستر استقرار مدیریت دانش
۹۹	موانع استقرار مدیریت دانش در سازمان‌ها
۱۰۰	دلایل شکست پروژه مدیریت دانش
۱۰۲	مدل‌های مدیریت دانش
۱۰۳	مدل‌های عوامل حیاتی موفقیت مدیریت دانش
۱۰۶	استراتژی‌های مدیریت دانش
۱۰۹	مدیریت دانش و یادگیری سازمانی
۱۱۱	الگوی عمومی دانش در یادگیری
۱۱۱	مدیریت دانش در سازمان‌های یادگیرنده
۱۱۴	خلاصه فصل
۱۱۷	منابع و مآخذ
۱۱۷	منابع فارسی
۱۲۸	منابع لاتین